

Emne: Høringssvar til budgetforlig 2024-2027

Hermed foreslår Grundejerforeningen Greve Strand og grundejerforeningen "Solvænget", at Greve Kommune tilbageruller beslutningen om stop for tilskud til dyrehold, som blev besluttet ved budgetforlig 2023-2026 og genindfører tilskud til dyrehold og dermed til klima i budgettet for 2024-2027.

Vi har søgt om aktindsigt i kommunen for at forstå de forskellige forvaltninger på områder med dyrehold i kommunen, men fik kun tilsendt budgettet 2023-2026. Der var ikke flere akter. Derfor har vi lavet vores egen research hos de gårdmænd, der afgræsser med kvæg eller får, Rent a Cow, Greve Kogræsserforening- og Naturplejeforening, DN og Miljøministeriet.

Vi er klar over, der skal spares, og har forsøgt, som nævnt nedenfor at være konstruktive, men vil først henlede opmærksomheden på fire forhold, som senere uddybes:

- 1) Økonomi:** Besparelsen ser ud til at være lille, da dyreholdet tænkes erstattet af maskinel slåning af de grønne arealer. Ifølge budgettet 2023-2026 ser regnskabet således ud: *"Der bruges årligt 130.000 kr. på tilskud til forskellige forpagtere med dyrehold på arealer i Greve Kommune....Maskinel slåning vil koste ca. 90.000, som vil blive udført med årlige mellemrum..."* Nettoudgiften er således minimal ift. afledte positive effekter ved dyrehold (se Ad1)
- 2) Biodiversitet, klima:** På længere sigt bliver besparelsen kostbar. Ikke kun i kroner/ører for senere dyr naturgenopretning, men kostbar for naturen og klimaet, hvor økosystemer kan kollapse og således være kostbar for biodiversiteten, som vil dale kraftigt. Dette er i tråd med, hvad eksperter fra f.eks. Miljøministeriet, Naturstyrelsen og Danmarks Naturfredning påpeger om biodiversitetskrisen. EU har tilmed i juni 2023 vedtaget en lov om naturgenopretning. Også i udsnittet fra budgettet, kan man fra administrationen læse: *"Drift vha. græsning på lysåben natur, udmærker sig ved at efterlade arealet uensartet til glæde for mange arter. Det kan man ikke bevare eller opnå ved maskinel slåning af arealerne, da det vil give en alt for ensartet natur"*. (se Ad 2)
- 3) Borgerglæde:** Administrationen påpeger i budgettet: *"Ydermere giver dyrene i sig selv mange borgere oplevelser og landskabsværdi, som er til stor glæde for mange"*. Vi er meget enige i denne udtalelse. Dette punkt er vi især blevet opmærksomme på ved samtaler med de gårdejere, der sætter dyr på Greve Kommunes arealer. (se Ad 3)
- 4) Greve Kommunes klima visioner:** Siden budgetbeslutningen for 2023-2026 er opmærksomheden på natur, miljø og klima øget – også i Greve Kommune. Det er godt at blive klogere, og i Greve Kommune er der således siden beslutningen tilføjet flere ambitioner på naturens vegne. Politikerne fremstår således ret uambitiøse, hvis de allerede nu fravælger løsninger, der opfylder kommunens egne målsætninger. Og tilmed med en relativ lille omkostning (se Ad 4)

Ad 1 Økonomi:

- På Greve Main har der i mange været kvæghold. Der gives ikke tilskud fra Greve Kommune, da der bliver søgt EU støtte. Ordningen **fortsætter dermed uden tilskud** for kommunen fremover. Gårdejeren havde vist også et par kalve ved Olsbækken, da det var ikke muligt at oprette en kogræsserforening.
  - Området ved Langagergård og Hundigevej afgræsses med får. **De fortsætter ikke uden tilskud.** Samlet tilskud for de to arealer var: **80.000 kr**
  - Området langs Hundige Havnevej fra Hundige Strandvej forvaltes af 2 forskellige parter:
    - Fra Hundige Strandvej af Rent a Cow. Det er et firma, der udfører naturpleje og ikke sælger kødet. **Fortsætter ikke gratis.** Tilskud var: **30.000 kr**
    - Det følgende område har i mange år været vedligeholdt af Greve Kogræsser- og Naturplejeforening. Foreningen afgør i beg. af september på en generalforsamling, om de kan fortsætte uden tilskud. Kogræsserforeningen er ifølge Administrationen berettiget til tilskud, der er ingen lov imod det, som vi først fik oplyst. Det er dermed **uafklaret, om de vil fortsætte uden tilskud.** Tilskud var: **20.000 kr**
- Det må være de fire områder, der udgør kommunens udgifter **130.000 kr**

Ad 2 Biodiversitet, klima:

Vi har stort kendskab til strandengen ved Hundige Havnevej og relaterer derfor kun til denne.

Greve Kommune er naturmæssigt relativ fattig. Vi er dog så heldige at have et strandengsområde og naturligvis stranden. Strandenge udgør kun 1% af Danmarks samlede areal og er truet af udviklingen. I Greve Kommune var man imidlertid fremsynet og udsigtsfredede i 1934 strandengen langs Hundige Havnevej.

Strandengen er et Naturbeskyttelseslovens § 3 område, så her gælder en lov. I Naturbeskyttelseslovens §3 står: *"Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af de beskyttede naturtyper"* og ifølge Miljøministeriets vejlednings publikationer: *"Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af beskyttede strandenge. Drift af strandenge med f.eks. græsning eller høslet må fortsætte i samme omfang som hidtil"*

Strandengen vil uden afgræsning med kvæg ifølge fagfolk i løbet af 1-2 år gro til med en strandsump af tagrør. Dermed forsvinder den store diversitet af fugleliv, vi har hele året - fra den truede vibe til gæs om vinteren. Den varierede flora vil ligeledes forsvinde, og den sjældne habitats beskyttede grønbrogede tudse, som kommunen for nogle år siden holdt foredrag om på strandengen, vil aldrig komme igen.

Biodiversiteten vil forsvinde, hvis Greve Kommune, som der står i budget 2023-2026 kun opererer med *"ind imellem at holde arealerne lysåbne....Maskinel slåning vil koste 90.000 kr.som vil blive udført med årlige mellemrum.."*

Det er ikke betryggende og en meget løs plan, at der står "ind imellem og "årlige mellemrum", og i budget 2023-2026 kan vi se, der ikke i de år er afsat midler til vedligehold af arealerne. Desuden er Strandengen et tiltagende vådområde, hvor maskiner flere steder ikke vil kunne slå græsset.

Ad 3 Borgerglæde:

Især de to områder ved Langagergård og Hundige Havnevej er utrolig meget benyttet af borgerne som motionsområde med natur.

Langagergård er et område med mange pensionistboliger, hvor især seniorer og børnefamilier går tur i området med får og knytter sig til dem.

Hundige Havnevej benyttes hele året af alle aldersgrupper fra de forskellige boligområder. Med det store lejlighedsbyggeri ved Hundige Station vil naturen tiltrække endnu flere. Familier med børn i klapvogn og på cykler stopper op for at fodre kvæg, skoleklasser benytter området. Strandparken har lige tilgodeset området med legeplads og geder udover området med får. Orkidéområdet er blevet plejet ligesom Hundigeparken. Derudover er der yderligere planer for Greve Marina.

Det virker paradoksalt, at Greve Kommune beslutter, at vejen ned til dette område, der tilmed skulle være beskyttet af Naturbeskyttelseslovens §3, skal gro til.

I vores research har samtalerne med gårdejerne været overraskende med hensyn til det sociale aspekt. De har en omfattende skriftlig og mundtlig kommunikation med brugerne af området. En af dem har i år fået Naturstyrelsens ildsjælspris bl.a. for sin kommunikation med brugerne. Et indblik i denne kommunikation har gjort indtryk, og vi har fået lov til at citere. "Jeg er en pige der har været ude ved fårene cirka hver dag, hver sommer de sidste par år. Jeg har tilbragt utrolig meget tid derude især i år og har fået nogle ret stærke bånd med dyrene.... Disse får har hjulpet mig meget mentalt, da jeg lider hårdt af angst og har gjort i mange år"

Ad 4 Greve Kommunes klima visioner:

Hvordan kan man lade velplejede naturområder, hvor der også er gjort en stor indsats af frivillige med at bekæmpe den invasive Kæmpe bjørneklo gro til, og samtidig vedtage en klimahandleplan og tiltagsliste andre steder i kommunen? Det virker ikke gennemtænkt.

Eksempler på aktuelle tiltag i Greve Kommune, der vedrører positive effekter ved dyrehold:

Dato	Link:	Udvalgte relevante citater:
Opdateret 15.maj 2023	Greve Kommune: http://www.greve.dk/klima Herunder klimahandleplan og tiltagsliste.	Citat fra klimahandleplanen: <i>Et særligt område er at øge biodiversiteten i Greve kommune. Vi kan ikke bare lige genskabe de uddøde arter, når økosystemer kollapse.</i>
Opdateret 22.maj 2023	Greve kommune: https://greve.dk/by-og-bolig/natur-dyr-og-landskab/vild-i-greve Herunder projektbeskrivelse for Naturprojektet Olsbækeng https://greve.dk/media/djcneows/naturprojekt-i-olsbaekeng.pdf	Citat fra forsiden af projektbeskrivelsen: <i>Kvægfold med får eller kvæg, der passer til området, holder vegetationen nede og sikrer biodiversitet på eng og ved sø.</i>

		<p><i>Pleje af eng samt kogræsserlaug sikrer mulighed for inddragelse af frivillige.</i></p> <p>Projektet er netop afsluttet med folde, som nu skal stå tomme. Der har ikke været interesse for at danne et kogræsserlaug. Dermed har vi, så vidt vi har fået oplyst, kun en kogræsserforening i Greve Kommune, som også er en naturplejeforening.</p>
Opdateret 22.maj 2023	<p>Greve Kommune: https://greve.dk/by-og-bolig/natur-dyr-og-landskab/vild-i-greve</p> <p>Herunder om: Bedre levesteder for den grønbrogede tudse (som kvæghold sikrer, idet de afgræsser bevoksning og træder lavvandede, nye vandhuller til tudsen – som de har brug for. Se evt. her fra Miljøministeriet: https://mst.dk/natur-vand/natur/artsleksikon/padder/groenbroget-tudse/</p>	<p>Citat fra beskrivelsen:</p> <p><i>Samtidigt sigtes mod at forbedre levesteder på strandene for kommunens ansvarsart den grønbrogede tudse.</i></p> <p>En sådan strandeng, er der fx tæt på Hundige Strandvej ned mod Hundige Strand. Dette område er for mange år siden naturgenoprettet med dyrehold.</p>

Af administrationen har vi fået at vide, at vi godt selv må finde en løsning. Det har vi prøvet ved at kontakte den gårdejer, der som omtalt har kvæghold på Greve Main uden tilskud, for at få ham til at udsætte kvæg på strandengen langs Hundige Havnevej.

Gårdejeren var ikke uinteressert, men skulle besigtige området og se, om det kunne give EU støtte. Desuden er det også uafklaret, om Greve Kogræsser- og Naturplejeforening forsætter uden tilskud, og så har gårdejeren lige nu travlt med at høste.

Måske kunne kommunen også spare på slåningen af græs på kommunens arealer. Det er indtil nu blevet slået hyppigt og omfattende, der hersker ikke den biodiversitet med blomstrende rabatter, som man ser i rigtig mange andre kommuner.

Med venlig hilsen

Grundejerforeningen Greve Strand

Grundejerforeningen "Solvænget"